
Virksomheder skal selv vurdere lovligheden af statsstøtte

8.3.2019

EU-Domstolen har fastslået, at medlemsstater er forpligtede til at tilbagesøge ulovlig statsstøtte på eget initiativ. Desuden fastslås det, at en national myndigheds tildeling af statsstøtte ikke skaber en berettiget forventning om støttens lovlighed hos virksomheden, der har modtaget statsstøtte. Virksomheder er derfor nødt til selv at vurdere, om støtten er lovlig.

EU-Domstolens dom af 5. marts 2019 i sag C-349/17, Eesti Pagar (præjudiciel afgørelse)
Af advokatfuldmægtig Anna Haldbo Michelsen og stipendiat Clement Hoff Munk

Sagens baggrund

I 2008 fik den estiske virksomhed Eesti Pagar tildelt statsstøtte til at købe et produktionsanlæg til form- og toastbrød. Støtten blev tildelt af den nationale fond til udvikling af iværksætterkultur (EAS) og var tildelt med hjemmel i gruppefritagelsesforordningen. Ifølge denne forordning kan støtte tildeles uden forudgående godkendelse af Europa-Kommissionen, så længe støtten blandt andet har "tilskyndelsesvirkning". Det betyder, at statsstøtten skal tilskynde støttemodtageren til en adfærd, som denne ikke havde udvist uden den tildelte statsstøtte.

EAS fandt dog senere ud af, at kontrakten om køb af produktionsanlægget var indgået, inden Eesti Pagar havde søgt om statsstøtte. På denne baggrund fandt EAS, at støtten ikke havde den fornødne "tilskyndelsesvirkning" og derfor var ydet ulovligt. Som følge heraf krævede EAS statsstøtten tilbagebetalt med tillæg af renter og renters rente. Eesti Pagar klagede efterfølgende både administrativt og ved de nationale domstole, og sagen verserer nu ved appeldomstolen i Tallinn.

Appeldomstolen forelagde fem præjudicielle spørgsmål for EU-Domstolen. To overordnede problemstillinger var i fokus:

1. Fortolkningen af begrebet "tilskyndelsesvirkning".
2. Hvordan medlemsstater skal forholde sig, hvis støtte er tildelt ulovligt.

Den 25. september 2018 offentliggjorde generaladvokat M. Wathelet sit forslag til afgørelse af de præjudicielle spørgsmål.

Læs vores tidligere nyhed om generaladvokatens forslag til afgørelse:
[Generaladvokat: Medlemsstater er forpligtede til at tilbagesøge ulovlig statsstøtte.](#)

Domstolens afgørelse

EU-Domstolen har i hovedtræk valgt at følge generaladvokatens forslag til afgørelse. EU-Domstolen har derfor slået fast, at medlemsstaternes nationale myndigheder er forpligtede til – på eget initiativ – at tilbagesøge ulovligt tildelt statsstøtte. De nationale myndigheder har en frist på fire år til at tilbagesøge støtten og er tillige forpligtede til at pålægge renter efter national lovgivning og statsstøttereglernes krav herom. Da EU-Domstolen fandt, at EAS' tildeling af statsstøtte ikke havde skabt en

Kontakt

Jens Munk Plum
Partner

Direkte: +45 38 77 44 11
Mobil: +45 21 21 00 22
JMP@kromannreumert.com

Erik Bertelsen
Partner

Direkte: +45 38 77 43 11
Mobil: +45 20 19 74 12
ERB@kromannreumert.com

Morten Kofmann
Partner

Direkte: +45 38 77 43 35
Mobil: +45 24 86 00 40
mko@kromannreumert.com

Bart A. Creve
Partner

Direkte: +45 38 77 45 47
Mobil: +45 61 61 30 27
bcr@kromannreumert.com

Anna Haldbo Michelsen
Advokatfuldmægtig

Direkte: +45 38 77 42 73
Mobil: +45 61 20 35 40
anhm@kromannreumert.com

Sonny Gaarslev
Advokat

Direkte: +45 38 77 43 62
Mobil: +45 20 19 74 48
sgs@kromannreumert.com

KROMANN REUMERT

"berettiget forventning" hos Eesti Pagar, var det derfor rigtigt, at EAS krævede, at Eesti Pagar skulle betale støtten tilbage.

EU-Domstolen fandt også, at støtten formentlig var ydet ulovligt, da den ikke havde "tilskyndelsesvirkning". Dette skyldtes, at Eesti Pagar havde indgået kontrakten om køb af produktionsanlægget, før virksomheden havde søgt om statsstøtte. EU-Domstolen udtalte, at det er afgørende, at ansøgningen om støtte går forud for påbegyndelsen af en aktivitet eller et projekt, for at støtten tilskynder en virksomhed til den ønskede adfærd. Den endelige vurdering af dette spørgsmål i den konkrete sag skal foretages af appeldomstolen i Tallinn.

Hvilken betydning får dommen?

EU-Domstolens afgørelse har stor betydning for støttemodtagende virksomheder, da den understreger virksomheders selvstændige interesse i at undersøge, om tildelt statsstøtte er lovlig.

Da det nu er fastslået, at den blotte tildeling af støtte ikke skaber en "berettiget forventning", risikerer virksomheder betydelige konsekvenser af, at en given støtteforanstaltning efterfølgende måtte blive kendt ulovlig.

Desuden bør virksomheder ikke indgå kontrakter om projekter og aktiviteter, inden de har søgt om statsstøtte hertil.

[Læs dommen](#) (foreløbig udgave).